

Είμαστε συνεχιστές των αρχαίων φιλοσόφων;

Ιωάννης Δήμου

Γεωλόγος, ΑΠΘ, Μέση Εκπαίδευση

laloslal5@gmail.com

Η ενασχόληση και ο θαυμασμός προς την αρχαία ελληνική σκέψη δημιουργεί συχνά το ερώτημα κατά πόσο σήμερα είμαστε ή μπορούμε να είμαστε συνεχιστές των αρχαίων φιλοσόφων. Στην παρούσα εισήγηση υποστηρίζω ότι είμαστε άξιοι συνεχιστές και ενδεικτικά παρατίθενται οι ακόλουθες σκέψεις: Ο Θαλής έδωσε στην ανθρωπότητα την επιστήμη. Παράλληλα με αυτό το τόσο ισχυρό εργαλείο χρήσιμο θα ήταν και ένα εγχειρίδιο χρήσης (manual) αυτού, που μπορεί να συνοψιστεί στη διαπίστωση και πάλι του Θαλή ότι "Ευτυχής Πολιτεία είναι αυτή όπου δεν υπάρχει ακραία φτώχεια και ακραίος πλούτος" (*Κρατίστην είναι δημοκρατίαν την μήτε πλουσίους ἄγαν μήτε πένητας ἔχουσιν πολίτας. «Ἡ πιο καλή δημοκρατία εκείνη που δεν έχει, ούτε πολύ πλουσίους ούτε πολύ φτωχούς πολίτες.»*) (βλ. Πλούταρχος, *Επτά σοφών συμπόσιον* 154e). Ο Πλάτων επανέλαβε την οδηγία του Θαλή και πρόσθεσε άλλες οκτώ οδηγίες. Είπε δε το κορυφαίο "Ἡ ανθρωπότητα θα ευτυχήσει όταν κυβερνήσουν οι Φιλόσοφοι". Πέρα από όσα παραθέτει ο ίδιος για τον ορισμό του φιλοσόφου και ποιος είναι ακριβώς ο φιλόσοφος, εδώ μπορούμε να προσθέσουμε ότι Φιλόσοφος είναι όποιος δρα με τον κανόνα: να παραδώσω στην επόμενη γενιά τον κόσμο καλύτερο απ' όσο τον παρέλαβα. Ο Πλάτων αναφέρει ότι δεν έγινε το Σύμπαν για χάρη μας αλλά εμείς γίναμε προς χάριν του Σύμπαντος. Δεν φαίνεται όμως να μας εξήγησε, τί ζητά από εμάς το Σύμπαν; Ποια είναι η αποστολή μας; Ποιος είναι ο ρόλος της ανθρωπότητας μέσα στο οικοσύστημα; Ο Πλάτων περιέγραψε την *Πολιτεία* που δεν θα παρακμάζει ποτέ. Τί θα κάνει αυτή η πολιτεία όμως; Απλώς θα υπάρχει; Δεν έχει κάποια αποστολή; Υποστηρίζουμε στην παρούσα εισήγηση και στο πλαίσιο του κινήματος των αρχαιοελληνιστών ότι αποστολή μας είναι να μειώνουμε συνεχώς την εντροπία, όπου αυτό είναι εφικτό, στον χώρο της ηθικής και στον χώρο της πολιτικής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Πλάτων, *Πολιτεία*

Πλάτων, *Νόμοι*

Πλάτων, *Επινομίς*

Κείμενα Προσωκρατικών Φιλοσόφων

<http://lofos.info/pythas/tie-filosof.html>